

“Ειδωλολατρία είναι ό,τι μας κρύβει την αλήθεια”

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η “Πεμπτουσία” εγκαινιάζει με μεγάλη χαρά σήμερα τη Συνέντευξη που της παραχώρησε αποκλειστικά ο Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του ΑΠΘ, Καθηγητής Χρυσόστομος Σταμούλης. Η συνέντευξη δόθηκε στον εκλεκτό φίλο και συνεργάτη της “Πεμπτουσίας” κ. Ηρακλή Αθ. Φίλιο.

* * *

Ο Χρυσόστομος Σταμούλης γεννήθηκε στην Άφυτο Χαλκιδικής στις 2 Αυγούστου του 1964. Σπούδασε στα Πανεπιστήμια της Θεσσαλονίκης, του Βελιγραδίου και του Ντάραμ της Αγγλίας. Σήμερα είναι καθηγητής στο Τμήμα Θεολογίας του Α.Π.Θ. και διδάσκει τα μαθήματα της Δογματικής και Συμβολικής Θεολογίας και της Φιλόκαλης Αισθητικής της Ορθοδοξίας. Έχει συγγράψει σειρά βιβλίων και άρθρων. Μελέτες του έχουν δημοσιευθεί επίσης στα αγγλικά, ιταλικά, γαλλικά, γερμανικά, σερβικά, ρουμανικά και ρωσικά. Έκανε μουσικές σπουδές στο Μακεδονικό και στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης. Από το 1991 διευθύνει τη Χορωδία και την ορχήστρα Νέων Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος Θεσσαλονίκης. Συνεργάστηκε με σπουδαίους συνθέτες, διευθυντές ορχηστρών και τραγουδιστές της Ελλάδας και του εξωτερικού. Έχει εκδώσει πέντε ψηφιακούς δίσκους. Τη διετία 2011-2013 υπήρξε πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Α.Π.Θ., θέση στην οποία επανεξελέγη για τη διετία 2013-2015.

Η. ΦΙΛΙΟΣ: *Κ. Καθηγητά καλώς ήρθατε στην ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ και σας ευχαριστούμε για τη διάθεση του πολύτιμου χρόνου σας. Είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος για την παρουσία σας αυτή, καθώς ήσαστε καθηγητής μου στη Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ.. Μάλιστα ένας από τους αγαπημένους μου καθηγητές, διότι μας διδάξατε αλήθειες της Εκκλησίας, οι οποίες ιδιοτελώς στο διάβα των αιώνων κατάντησαν ξεθωριασμένες, αλλοιωμένες.*

κ. ΧΡ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ: *Αγαπητέ Ηρακλή, καλώς βρεθήκαμε. Σε ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια και την πρόσκληση της συνάντησης.*

Η. ΦΙΛΙΟΣ: *Χαρά μου η συνάντησή μας, αλλά και των αναγνωστών της ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑΣ που μαζί θα ταξιδέψουμε στην ομορφιά της θεολογίας. Ξεκινάμε λοιπόν κ. Καθηγητά ένα πολύ ευχάριστο ταξίδι στην αισθητική φύση της θεολογίας της ορθόδοξης Ανατολής.*

1. Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου σας «Έρως και Θάνατος» γράφετε: «Ίσως, λοιπόν, να ήλθε ο καιρός σήμερα να σκάψουμε και να βρούμε κάτω από τα χώματα την αληθινή Εκκλησία». Ποια είναι τα «χώματα» και ποια η «αληθινή Εκκλησία»;

Τα χώματα είναι όλα εκείνα τα συστημικά φκιασίδια, αλλά και οι ιδεολογίες – προσωπικές και συλλογικές- με τα οποία, με τις οποίες, φορτώσαμε, γεμίσαμε την Εκκλησία και την παραμορφώσαμε. Κρύψαμε το αληθινό της πρόσωπο και στ' αλήθεια την γκρεμίσουμε. Αυτό που σήμερα σε πολλές περιπτώσεις ονομάζουμε Εκκλησία δεν είναι παρά το μαγαζί της ιδιοτέλειας ενός ανέραστου και κλειστού εαυτού, που παλεύει να επιβληθεί στο φως. Εξουσιαστικότητες, απαιδευσίες, κακότητες και κυρίως η πορνική πλεονεξία συγκρότησαν συμμαχία και χορεύουν στο κέντρο της Εκκλησίας.

Η αληθινή Εκκλησία, η φάτνη η εσχατολογική, υποχωρεί, αδύναμη μπροστά στη δύναμη της αλλοτρίωσης. Και τούτο διότι η Εκκλησία ως σώμα Χριστού με κεφαλή τον Χριστό δεν μπορεί παρά να αντλεί τρόπο ύπαρξης από τον ίδιο τον Χριστό. Τον ανυπεράσπιστο και παραδομένο στην τριαδική του ελευθερία Υιό που δεν γνωρίζει το κακό. Και μιλώ σαφώς για την οντολογική γνώση του κακού, όχι τη γνωσιολογική. Ο Χριστός γνώριζε το κακό, μα αδυνατούσε πλήρως να το πράξει.

Η αληθινή Εκκλησία, λοιπόν, είναι εκείνος ο οίκος, που ως άλλη κιβωτός χωρά τα αχώρετα. Εκείνο το ωραίο καράβι που αρμενίζει στα δάκρυα του κόσμου και τα

οημο. Η αληθινή
αι τον ανήμπορο,
της αξιοπρέπειας
ς που μας έχει

2. Υπάρχουν παθογένειες στο σώμα της εκκλησίας; Αν ναι, ποιες είναι και που εντοπίζονται;

Η βασική παθογένεια είναι η αδυναμία της να ζήσει. Η άρνηση της ζωής. Η έξοδος

από τη ζωή. Ή καλύτερα, η δήθεν έξοδος από τη ζωή. Από αυτές τις ρίζες αντλούν όλα τα κλαδιά της αμαρτίας που έχουν όνομα και ταυτότητα. Άρνηση κίνησης και αλλαγής, ειδωλοποίηση του παρελθόντος, απουσία αισθητικής, απουσία συμπόνιας, έκρηξη συστημικού αντιανθρωπισμού, απομάκρυνση από την ζώσα παράδοση και συμπόρευση με τα χειρότερα του σύγχρονου πολιτισμού. Νιώθεις καμιά φορά πως η Εκκλησία σήμερα δεν αναπνέει και δεν θέλει να αναπνέει.

3. Έχετε την αίσθηση ότι η εκκλησία απολογείται πολλές φορές προκειμένου να βγει από την υπαρξιακή της αφασία; Αν αυτό συμβαίνει, μήπως βλέπει παντού σκιές και φαντάσματα;

Ναι η απολογητική και μάλιστα κακής κοπής έχει γίνει δεύτερη φύση της Εκκλησίας. Μια τέτοια απολογητική έχει ανάγκη από εχθρούς, οι οποίοι όταν δεν υπάρχουν δημιουργούνται. Διαβάζω κείμενα εκκλησιαστικών ταγών, οι οποίοι υβρίζουν τους πάντες και τα πάντα. Εξαντλούνται σε εύκολες κριτικές, κομπορρημοσύνη, «παλικάριές» και όλα αυτά ερήμην του Χριστού, ο οποίος ζει την οριστική εξορία του. Βέβαια, οι πονηροί δεν λείπουν, είναι εδώ. Παραμονεύουν την Εκκλησία και περιμένουν την κατάλληλη στιγμή να την πλήξουν. Αυτό, όμως, σε καμία περίπτωση δεν αμνηστεύει την αμαρτία της καχυποψίας των μελών της Εκκλησίας που γεννά την κακόγουστη και αντιαισθητική απολογητική. Αντίθετα μια τέτοια πολεμική στάση ενισχύει την επιχειρηματολογία των πονηρών της κάθε εξουσίας και τους δίνει άλλοθι.

4. Στα βιβλία σας, σε άρθρα σας και σε συνεντεύξεις σας κάνετε συχνά λόγο για την «ποιμαντική ειδωλολατρία». Τι είναι και πως μπορεί να αποφευχθεί από τη ζωή των πιστών;

Η ειδωλολατρία είναι μια πραγματικότητα που σου κρύβει την αλήθεια. Στην προκειμένη περίπτωση τον Χριστό. Αυτές λοιπόν οι πρακτικές, για παράδειγμα φαινόμενα καθεστωτικού γεροντισμού, τούτο επιτυγχάνουν. Αποκαλύπτουν τον «γέροντα» μα κρύβουν τον Χριστό. Έτσι η ποιμαντική δεν βάζει τον άνθρωπο μπροστά στην ευθύνη του, αλλά τον οδηγεί στην τράπεζα της αφαίμαξης της ευθύνης. Μια πραγματικότητα επεμβατικής προοπτικής που δημιουργεί ανέραστους ανθρώπους, ανθρώπους χωρίς επιθυμία και διάθεση ουσιαστικής ύπαρξης.

Το μέγα μυστήριο είναι η ελευθερία και η συνεχής ανάπτυξή της. Εκεί πρέπει να στοχεύει η ποιμαντική. Αντ' αυτού βλέπουμε την ανάπτυξη μηχανισμών και πρακτικών που στοχεύουν τη δημιουργία εξαρτημένων ανθρώπων. Και ας μη ξεχνάμε ότι οι εξαρτημένοι είναι και εύκολα ελέγξιμοι, προκειμένου να δημιουργούμε στρατούς τυφλών οπαδών και χειροκροτητές της ανεξέλεγκτης δύναμής μας.

[Συνεχίζεται]